

Saksb.: Silje Johnsen
e-post: fmnosjo@fylkesmannen.no
Tlf: 755 31 685
Vår ref:2016/2904
Deres ref:
Vår dato:14.10.16
Deres dato:
Arkivkode:

Endelig rapport

Tilsyn med kommunal beredskapsplikt i Sortland kommune

Tilsynsdato: 20.09.16

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	3
2. Hovedinntrykk.....	3
3. Resultater fra tilsynet.....	4
Avvik 1.....	4
Avvik 2.....	5
Avvik 3.....	6
4. Oppfølging av tilsynet	6
5. Gjennomføring av tilsynet.....	7
5.1 Deltakere.....	7
5.2 Dokumentunderlag.....	7

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter tilsyn i Sortland kommune den 20. september 2016. Tilsynet ble gjennomført med hjemmel i lov av 25.06.10 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 29 og forskrift av 22.08.11 om kommunal beredskapsplikt, § 10. Dette er særlovsbestemmelser som gjør at kommunelovens bestemmelser om statlige tilsyn i kap. 10 kommer til anvendelse.

Hensikten med tilsynet var å kontrollere hvordan kommunen etterlever bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt, og tilsynet hadde hovedfokus på følgende forskriftsbestemmelser:

- Kommunens helhetlige ROS-analyse, jf. forskriftens § 2
- Kommunens helhetlige og systematiske arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, jf. forskriftens § 3
- Kommunens overordnet beredskapsplan, jf. forskriftens § 4
- Oppdatering/revisjon, jf. forskriftens § 6
- Kommunens øvelser og opplæring, jf. forskriftens § 7
- Kommunens evalueringer etter øvelser og uønskede hendelser, jf. forskriftens § 8
- Krav om skriftlig dokumentasjon, jf. forskriftens § 9

Tilsynet er gjennomført som systemrevisjon, der følgende hovedelementer inngår: gjennomgang av innsendte dokumenter, tilsynsbesøk med tre intervju og utarbeidelse av rapport. Tilsynet er samordnet med og inngår som en del av Fylkesmannens planlagte tilsynsvirksomhet for inneværende år.

2. Hovedinntrykk

Tilsynet viser at det har skjedd en positiv utvikling innenfor samfunnssikkerhet og beredskap i Sortland kommune siden forrige tilsyn i 2011. Kommunen har deltatt i det regionale samarbeidsprosjektet «Vesterålsprosjektet» og har derigjennom startet arbeidet med å revidere helhetlig ROS og overordnet beredskapsplan.

Sortland kommune har en omfattende overordnet beredskapsplan som oppfyller de fleste forskriftskravene. I tillegg har kommunen utarbeidet planverk på viktige beredkapsområder. Det er positivt at kommunen har deltatt i, samt evaluert øvelser. Etter vår vurdering er det en styrke at kommunen har oppnevnt en beredkapskoordinator

Kommunen har imidlertid noen utfordringer i forhold til å innfri deler av kravene som følger av forskriften om kommunal beredskapsplikt. Dette ses først og fremst i

sammenheng med at kommunen har mangelfulle system og rutiner som skal sikre at de lovpålagte oppgavene som følger av forskrift om kommunal beredskapsplikt blir ivaretatt.

3. Resultater fra tilsynet

I rapporten benyttes følgende definisjoner på funn som blir gjort under tilsynet:

- Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt i sivilbeskyttelsesloven og i forskrift til kommunal beredskapsplikt.
- Merknad omhandler funn det er grunn til å påpeke for å sikre forbedring i kommunens etterlevelse av kommunal beredskapsplikt.

Totalt har tilsynet medført tre avvik, og nedenfor gis en kort gjennomgang av avvikene, samt begrunnelse for disse.

Avvik 1. Sortland kommune har ikke utarbeidet en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse som oppfyller kravene i forskriften

Avviket gjelder følgende myndighetskrav:

- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 14, samt forskrift om kommunal beredskapsplikt § 2.

Begrunnelse:

Sortland kommune har en helhetlig risiko-og sårbarhetsanalyse fra 2012 som nå er under revisjon. Slik risiko-og sårbarhetsanalysen foreligger pr. d.d. er analysen mangelfull i forhold til kravene i forskriften som omhandler ‘

sårbarhetsvurderinger, jf. forskriftens § 2, tredje ledd:

- c) hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre er ikke tilstrekkelig vurdert.
- d) særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur er ikke tilstrekkelig kartlagt.
- e) kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evnen til å gjenoppta sin virksomhet etter at en hendelsen har inntruffet er ikke vurdert.

Ved ferdigstilling av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen er det viktig at kommunen påser at relevante offentlige og private aktører inviteres med i arbeidet, jf. forskriftens § 2, fjerde ledd.

Avvik 2. Kommunens «helhetlige og systematiske samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid» oppfyller ikke kravene i forskriften

Avviket gjelder følgende myndighetskrav:

- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 14 og forskriftens § 3.

Begrunnelse:

Kommunen kan ikke dokumentere skriftlig at de har en oppfølgingsplan for samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i kommunen, jf. § 3 a). En oppfølgingsplan skal bidra til at kommunen etablerer system og rutiner som sikrer at de lovpålagte oppgavene som følger av forskrift om kommunal beredskapsplikt blir ivaretatt. For eksempel kan elementer i en oppfølgingsplan være oppfølgingstiltak i forhold til helhetlig ROS-analyse, strategiske føringer, langsiktige mål og tydelige rutiner for øvelser, evaluering av øvelser og uønskede hendelser, møter i kriseledelse, planrevisjon, samt revidering av ROS-analysen.

Kravet i forskriften må også ses i sammenheng med kommuneloven § 23 nr. 2 som pålegger administrasjonssjefen et generelt internkontrollansvar.

Avvik 3. Sortland kommunes overordnet beredskapsplan oppfyller ikke kravene i forskriften

Avviket gjelder følgende myndighetskrav:

- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 15, samt forskrift om kommunal beredskapsplikt §§ 4 og 6.

Begrunnelse:

Sortland kommune har en overordnet beredskapsplan som er under oppdatering. Slik den overordnede beredskapsplanen foreligger pr. d.d. er ikke beredskapsplanen oppdatert, jf. forskriftens § 6. Ved tilsynet ble følgende mangler registrert:

- Planen er ikke oppdatert i forhold til hvem som utgjør kommunens kriseledelse, jf. forskriftens § 4, andre ledd bokstav a)
- Varslingslisten er ikke oppdatert, jf. forskriftens § 4, andre ledd bokstav b)

4. Oppfølging av tilsynet

Fylkesmannen ber kommunen avklare hvordan avvikene skal følges opp og når de skal være lukket. En framdriftsplan for hvordan avvikene skal lukkes sendes Fylkesmannen **innen 13. desember 2016**.

Om det er behov for bistand i oppfølgingen kan Fylkesmannen kontaktes. Når avvikene er lukket i tråd med framdriftsplanen, ber vi om å få beskjed om dette, inkludert relevant dokumentasjon.

Vi gjør oppmerksom på at Fylkesmannen kan gi pålegg dersom ikke avvikene blir lukket i tråd med kommunens framdriftsplan, jf. kommuneloven § 60 d.

5. Gjennomføring av tilsynet

Tilsynsvarsel ble gitt av Fylkesmannens brev av 26.04.16. Tilsynet ble gjennomført den 20.09.16 fra kl. 09.00 til kl. 13.30 med åpningsmøte, 3 intervju og sluttmøte.

5.1 Deltakere

Tabellen nedenfor viser hvilke personer fra kommunen som har vært involvert i tilsynet.

Navn	Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Randi Gregersen	Rådmann	x	x	x
Ståle Rasmussen	Brannsjef/ beredskapskoordinator	x	x	x
Torgeir Tobiassen	Kommunalsjef teknisk og service	x	x	x
Eirik Nielsen	Beredskapsleder brann	x		x
Sture Jacobsen	Kommunalsjef Helse og omsorg	x		x

Fra Fylkesmannen deltok seniorrådgiver Tom Mørkved og rådgiver Silje Johnsen (tilsynsleder).

5.2 Dokumentunderlag

Følgende dokumenter ble benyttet under tilsynet:

- «Plan for kommunal kriseledelse», (under oppdatering pr. 25.01.16)
- «Risiko og sårbarhetsanalyse – ROS 2012»
- «Plan for helsemessig og sosial beredskap i Sortland kommune» (16.12.99)
- «Beredskapsplan Psykososialt kriseteam» (12.01.2016)
- «Risiko- og sårbarhetsanalyse Sortland kommune – Brannsikkerhet og forslag til dimensjonering av brann- og redningstjenesten» (2009)
- «Risiko- og sårbarhetsanalyse for kommuneplanens arealdel 2016-2028» (03.12.14)
- «Brannordning for Sortland kommune»
- «ROS-analyse over tema farlig gods» (rev.2016)
- «LoVe IUA beredskapsplan operativ del» (rev. 2015)
- «Sammen om velferd og utvilting i Vesterålen – kommuneplan for Sortland 2008-2020 Strategidokument»

Bodø, 14.10.16

Silje Johnsen
Rådgiver (tilsynsleder)

Tom Mørkved
Seniorrådgiver